

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 05 aprilie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, declarat de avocatul Ion Arhiliuc, în numele inculpatei

*Balica Evghenia XXXXXX, născută la
XX XXXXXX XXXX, originară și locuitoare a
XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX cetățeană a
R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 26.04.2017 – 05.04.2018,
instanța de apel: 26.04.2018 – 22.05.2018,
instanța de recurs: 16.08.2018 – 27.11.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 05 aprilie 2018, Balica Evghenia a fost condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale, ce constituie 27.500 lei.

2. Instanța a constatat că în perioada de timp mai 2016 - ianuarie 2017, inculpata Balica E., urmărind scopul obținerii vizei de imigrare în Statele Unite ale Americii, ca urmare a câștigării concursului în cadrul Loteriei Green Card, informându-se despre Lista documentelor (14 la număr) necesare pentru a purcede la interviu cu ofițerul consular prin intermediul adresei e-mail „artur.balika@mail.ru” pe care l-a indicat secției consulare a ambasadei SUA,

știind cu certitudine că nu dispune de diplomă de finalizare a studiilor liceale sau echivalentul acestor studii, definite ca finalizarea cu succes a unui curs de 11/12 ani de învățământ primar și secundar sau o diplomă de coordonare cu Centrul Consular din Kentucky, **prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate** de organul de urmărire penală, **a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei** de bacalaureat cu seria AB 000005618, nr. de înregistrare 30735007386 pe numele Cotorobai Evghenia (numele până la căsătorie), **pe care a obținut-o și**, de rând cu alte documente din listă, **a prezentat-o** la 27 ianuarie 2017 la Secția Consulară a Ambasadei SUA, situată în mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici 103, fiind constatat că o astfel de diplomă nu a fost eliberată la 05.07.2007 de către Ministerul Educației și Tineretului, adică este falsă.

Instanța a reținut că, inculpata nu a recunoscut vina și a declarat că, prin intermediul internetului, a apelat la serviciile unor persoane necunoscute în vederea perfectării actelor de plecare cu familia în SUA, achitându-le 900 euro. Le-a prezentat documentele solicitate, comunicându-le că nu are studii superioare. Ulterior, primind setul de acte de la aceste persoane, fără a lua cunoștință de conținutul lor, le-a depus la secția consulară. Fiind sesizată de poliție referitor la diploma de bacalaureat, a fost surprinsă, deoarece nu dispune de astfel de diplomă. Nu a comandat o asemenea diplomă, de fapt, ea fiind victima acestui fals.

Totodată, vinovăția inculpatei se confirmă prin probele administrate.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 361 Cod penal se caracterizează prin intenția directă.

Astfel, inculpata apelând la serviciile unor persoane necunoscute pentru a perfectă actele solicitate de către Ambasada SUA, achitând pentru aceste servicii neoficiale, comunicându-le de la bun început că nu are studii superioare, iar ulterior prezentând actul fals împreună cu celelalte acte Ambasadei SUA, deci deținând și folosind acesta, a manifestat intenție directă, a prevăzut rezultatele acțiunilor sale, având voința spre atingerea scopului de a obține viza respectivă.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatei în baza 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, ca **deținerea și folosirea documentelor oficiale false** care acordă drepturi, **săvârșită de două sau mai multe persoane**, referitor la **un document de importanță deosebită**.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că **inculpata a comis o infracțiune mai puțin gravă, întreține doi copii minori**, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele **atenuante fiind săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni și vârsta preponderent tânără** a inculpatei, concluzionând că reeducarea și corectarea ei este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă minimă.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Daniel Precup, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c), 90 Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

Apelantul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatei este prea blândă și nu corespunde gradului vinovăției acesteia, personalității și comportamentului în

timpul urmăririi penale și judecării cauzei, ea nerecunoscând vina contrar probelor ce în mod evident o incriminează.

Pe lângă aceasta, instanța de fond a omis că săvârșirea infracțiunii sub orice formă de participare constituie circumstanțe agravante.

Deci, inculpata a instigat persoane necunoscute la săvârșirea infracțiunii de confecționare a diplomei de bacalaureat cu seria AB 000005618, cu nr. de înregistrare 30735007386 din 05.07.2007, pe numele lui Cotorobai E., pe care ea deținut-o și folosit-o ulterior, ce denotă rolul acesteia ca unul hotărâtor în săvârșirea infracțiunii.

Instanța de fond nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatei cât și altor persoane, iar amenda aplicată inculpatei va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii de către aceasta a unor infracțiuni similare.

3.1. A declarat apel și avocatul Ion Arhiliuc, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de ea.

Apelantul a indicat că potrivit textului sentinței, la constatarea faptei a fost indicat calificativul *...prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat...*, iar, în final, la încadrarea juridică a faptei constatată indică alte două calificative a uzului de fals *deținerea și folosirea documentelor oficiale false*, omisiune ce constituie un viciu fundamental, care afectează sentința.

Declarațiile martorului Cojuhari E. nu constituie probe pertinente, concludente și utile or, acesta nu cunoaște nimic despre proveniența și existența diplomei, celelalte probe scrise având aceleași neajunsuri.

Astfel, nu au fost prezentate probe în vederea confirmării vinovăției inculpatei, iar versiunea acesteia că nu a cunoscut despre necesitatea prezentării diplomei de bacalaureat, nu a fost examinată nici de organul de urmărire penală, nici de instanța de fond.

Or, acuzarea nu a examinat și nu a respins versiunea inculpatei că, de facto, ea a fost victimă, fiind înșelată de persoanele necunoscute, la pregătirea și depunerea actelor la Secția Consulară a Ambasadei SUA.

Totodată, la încadrarea juridică a faptei, instanța de fond a depășit limitele învinuirii, indicând calificativul *confecționarea diplomei false în participare cu alte persoane*.

Potrivit procesului-verbal de percheziție, efectuată la domiciliul inculpatei nu au fost depistate careva urme legate de confecționarea sau deținerea diplomei false.

Prin urmare, este relevant raportul ofițerului de urmărire penală din 24.03.2017 cu privire la propunerea de clasare a procesului penal pe art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Instanța de fond a transcris probele din rechizitoriu, fără a constata în ce mod aceste probe dovedesc intenția inculpatei or, apărarea nu neagă faptul că la Consulatul SUA a fost depusă o diplomă falsă, însă inculpata nici nu a cunoscut

despre necesitatea prezentării diplomei de bacalaureat și includerea acesteia în setul de acte.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Balica Evghenia a fost condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 2 ani.

Instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, instanța de fond eronat a apreciat probele administrate, ignorând prevederile art. 101 Cod de procedură penală și **greșit** a condamnat inculpata pe art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, **constatând** în acțiunile ei semnul calificativ – **perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat**.

Astfel, instanța de apel a constatat că în perioada de timp mai 2016 - ianuarie 2017, inculpata Balica E., urmărind scopul obținerii vizei de imigrare în Statele Unite ale Americii, ca urmare a câștigării concursului în cadrul Loteriei Green Card, informându-se despre Lista documentelor (14 la număr) necesare pentru a purcede la interviu cu ofițerul consular prin intermediul adresei e-mail „artur.balika@mail.ru” pe care l-a indicat secției consulare a ambasadei SUA, știind cu certitudine că nu dispune de diplomă de finalizare a studiilor liceale sau echivalentul acestor studii, definite ca finalizarea cu succes a unui curs de 11/12 ani de învățământ primar și secundar sau o diplomă de coordonare cu Centrul Consular din Kentucky, **prin intermediul unor persoane neidentificate** de organul de urmărire penală, **a obținut, de rând cu alte documente din listă, diploma de bacalaureat** cu seria AB 000005618, nr. de înregistrare 30735007386 pe numele Cotorobai Evghenia (numele până la căsătorie) și **a prezentat-o** la 27 ianuarie 2017 la Secția Consulară a Ambasadei SUA, situată în mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici 103, fiind constatat că o astfel de diplomă nu a fost eliberată la 05.07.2007 de către Ministerul Educației și Tineretului, adică este falsă.

Instanța a statuat că vina inculpatei se probează, cu certitudine, prin probele administrate, apreciate potrivit art. 101 Cod de procedură penală, și anume:

declarațiile martorului Cojuhari E., care în instanța de fond a declarat că fiind la serviciu la Ambasada SUA, a fost contactat de colegi că în momentul verificării actelor, s-a constatat că diploma este falsificată, concluzia respectivă rezultând din informația Ministerului Educației;

raportul ofițerului de sector din cadrul SP nr. 1 al IP Buiucani, mun. Chișinău, potrivit cărui, în urma examinării materialelor cu nr. 1229 din 27.01.2017 despre faptul că la Ambasada SUA posibil să se apropie o persoană care a prezentat o diplomă de bacalaureat falsă, a constatat că Balica E. a prezentat la Ambasada SUA diploma de bacalaureat pe numele Cotorobai E., cu nr. de înregistrare 30735007386, din 05.07.2007, care conform răspunsului de la Centrul de excelență în medicină și farmacie și de la Ministerul Educației al Republicii Moldova, este falsă;

raportul ofițerului de sector din cadrul SP nr. 1 al IP Buiucani, mun. Chișinău, conform cărui, a fost înștiințat prin intermediul UG precum că pe strada

A. Mateevici 103, Ambasada SUA, posibil să se apropie o persoană care are o diplomă de bacalaureat cu semne de falsificare. Apelându-l pe Cojuhari E., acesta a declarat că Balica E. a prezentat diploma de bacalaureat după numele de familie de față Cotorobai E., care posibil este falsificată;

procesul-verbal privind actele de constatare din 01.02.2017, prin care au fost consemnate declarațiile lui Cojuhari E. că la 27.01.2017, în urma verificării diplomei prezentată de Balica E., care a solicitat viza SUA, au fost depistate neclarități de către angajații serviciului Consular al Ambasadei SUA, și anume asemenea diplomă nu figurează în baza de date a Ministerului de Învățământ al Republicii Moldova, ulterior apelând la poliție;

diploma de bacalaureat pe numele Cotorobai E., cu nr. de înregistrare 30735007386, eliberată la 05.07.2007;

scrisoarea nr. 01-29/51 din 24.02.2017, prin care Centrul de excelență în medicină și farmacie înfirmă eliberarea Diplomei de bacalaureat AB000005618, cu nr. de înregistrare 30735007386 pe numele lui Cotorobai E. în anul 2007 de către Colegiul Orășenesc de Medicină din Chișinău. Conform Deciziei Guvernului Republicii Moldova cu nr. 591 din 25.06.1999, Colegiul Orășenesc de Medicină din Chișinău s-a comasat cu Colegiul Republican de Medicină din Chișinău;

scrisoarea nr. 06/15-1019 din 28.01.2017, prin care Ministerul Educație, înfirmă autenticitatea Diplomei de bacalaureat, Seria AB nr. 000005618 din 05.07.2007, nr. de înregistrare 30735007386, eliberată de către Colegiul Orășenesc de Medicină din mun. Chișinău, pe numele lui Cotorobai E.

Inculpata Balica E. în instanța de apel și-a susținut declarațiile date în instanța de fond, prin care nu a recunoscut vina.

Or, **de facto, inculpata își recunoaște vina** în comiterea infracțiunii încriminate, iar afirmațiile ei că nu a cunoscut conținutul setului de documente pe care le-a prezentat la Ambasada SUA și despre faptul că diploma de bacalaureat este falsă nu corespund adevărului, fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Totodată, potrivit rechizitoriului, inculpata este învinuită că *...a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat ...*, iar la încadrarea juridică a faptei, se indică alte calificative a uzului de fals - *deținerea și folosirea documentelor oficiale false*.

Prin urmare, apelul apărării este întemeiat, **urmând a fi exclus semnul calificativ - perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat**.

Pe lângă aceasta, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2018, a fost declarată neconstituțională litera c) din alin. (2) art. 361 Codul penal, adică după pronunțarea sentinței în privința inculpatei, **din învinuirea înaintată urmând a fi exclusă lit. c)** din alin. (2) art. 361 Codul penal - *săvârșite referitor la un document de importanță deosebită*.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatei pe art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca **deținerea și folosirea** documentelor oficiale false, care acordă drepturi, **săvârșită de mai multe persoane**.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, că inculpata anterior n-a fost condamnată, că **lipsesc**

circumstanțe atenuante și agravante, că *aceasta nu a recunoscut și nu și-a conștientizat vina*, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește, concluzionând că *reeducarea și corectarea ei este posibilă cu aplicarea unei pedepse cu închisoare*, cu suspendarea executării, în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată fiind echitabilă în raport cu faptele penale comise, precum și în măsură să atingă scopul instituit de cadrul legal pertinent.

5. Avocatul Ion Arhiliuc a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată, pe motiv că în acțiunile ei lipsesc elementele infracțiunii.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel.

Instanța de apel, rejudecând cauza, a reținut o altă stare de fapt decât cea incriminată prin rechizitoriu, dar acuzațiile sunt imprecise, în sensul că inculpatei i-a fost incriminat prin rechizitoriu calificativul - *prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat* - lit. b) săvârșite de două sau mai multe persoane. Iar, instanța de apel a înlocuit acest calificativ cu o altă formulare care, de jure, are același sens – *prin intermediul unor persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a obținut, de rând cu alte documente din listă, diploma de bacalaureat*. Or, asemenea acuzații nu i-au fost incriminate inculpatei, acestea fiind și mai imprecise, încalcându-i-se dreptul la apărare.

Totodată, instanța de apel a exclus semnul calificativ - *perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat*, incriminat inculpatei prin rechizitoriu cu formularea *prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat*, ce prezumă în aspect procedural și material - calificativul b) – săvârșite de două sau mai multe persoane, iar, în final, inexplicabil pronunță o decizie de condamnare a inculpatei pe calificativul – art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Pe lângă aceasta, prin dispozitivul rechizitoriului, acuzarea încadrează, în final, fapta constatată ca fiind săvârșită în temeiul altor două calificative a uzului de fals – *deținerea și folosirea documentelor oficiale false*.

În același timp, instanța de apel a exclus din învinuirea înaintată inculpatei lit. c) din alin. (2) art. 361 Cod penal – săvârșite referitor la un document de importanță deosebită, soluție impusă prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2018, prin care a fost declarată neconstituțională lit. c) din alin. (2) art. 361 Cod penal, circumstanțe în care, instanța de apel era în drept să adopte o soluție de condamnare a persoanei în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu constatarea vinovăției în condițiile legii.

De asemenea, instanța de apel consideră că, *de facto*, inculpata *recunoaște vina* în comiterea infracțiunii incriminate, *însă apreciază critic declarațiile ei*, ce constituie circumstanță atenuantă, ca apoi să decidă definitiv asupra soluției de admitere a apelului acuzării în partea agravării pedepsei, indicând la stabilirea pedepsei, că *lipsesc circumstanțe atenuante și agravante*.

La fel, instanța de apel a conchis că inculpata *nu a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, deci nu se căiește*, circumstanțe ce condiționează aplicarea unei pedepse cu închisoarea.

Instanța de apel a exclus din învinuirea înaintată inculpatei lit. c) din alin. (2) art. 361 Cod penal – *săvârșite referitor la un document de importanță deosebită*, soluție impusă prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2018, prin care a fost declarată neconstituțională lit. c) din alin. (2) art. 361 Cod penal și, a mai exclus o agravantă, fiind admis motivul din apelul apărării că acuzațiile sunt imprecise, acesteia fiindu-i incriminat prin rechizitoriu calificativul *prin înțelegerea prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat*, însă îi agravează ilegal pedeapsa de la amendă la închisoare.

Or, instanța de apel era obligată, din oficiu, să aplice prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit cărui, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

Mai mult, instanța de apel greșit constată că circumstanțe atenuante nu sunt, instanța de fond, la stabilirea pedepsei indicând că *în calitate de circumstanțe atenuante au fost constatate vârsta preponderent tânără a inculpatei, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave*.

Deci, admitând, în mod ilegal, apelul procurorului în latura pedepsei, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal și nu a motivat caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare, care urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile at. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) 16) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se face numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. În corespundere cu art. 75 alin. (2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, întemeiat rejudecând cauza, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) a depășit limitele învinuirii formulate inculpatei, deoarece a constatat în fapt că ea: **„prin intermediul unor persoane neidentificate a obținut, de rând cu alte documente din listă, diploma de bacalaureat”** – circumstanțe neincriminate ultimei prin rechizitoriu.

Mai mult, neconstatând în fapta inculpatei, deci și excluzând din învinuirea formulată, circumstanțele: **„prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei”**, în mod neargumentat, neclar și divergent a încadrat acțiunile ei în baza lit. b) din alin. (2) al art. 361 Cod penal, conform calificativului: **„săvârșită de mai multe persoane”**;

b) în situația în care a micșorat volumul învinuirii prin excluderea agravantelor: *prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate..., a recurs la perfectarea pe cale ilegală a diplomei perfectarea pe cale ilegală a diplomei de bacalaureat..., calificativul prevăzut la art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal – săvârșite referitor la un document de importanță deosebită*, că în speță *nu sunt circumstanțe agravante*, cele atenuante fiind *întreținerea a doi copii minori, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni și vârsta preponderent tânără, de facto recunoaște vina*, a stabilit inculpatei în mod neclar, divergent și nemotivat o nouă pedeapsă mai gravă - cu închisoare,

Totodată, în descriptiv lipsește cu desăvârșire argumentarea instanței raportată la prescripțiile din art. 75 Cod penal, inclusiv privind situația alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită și caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare.

Mai mult, luarea în considerare la aplicarea pedepsei că inculpata nu *a recunoscut vina*, contravine prevederilor din art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8), 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, că inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații. Deci, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal;

c) în dispozitiv a admis apelul procurorului, dar în descriptiv nu și-a argumentat în niciun fel această soluție.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Ion Arhiliuc, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în privința inculpatei Balica Evghenia XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 20 decembrie 2018.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas